

**TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL
NATURRESERVAT**

Årsmelding 2013

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
ÅRSMELDING 2013

Forord

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat ble opprettet 5. desember 2008, og forvaltningsmyndigheten ble lagt til kommunene ved et statlig oppnevnt lokalt styre. Trillemarka-Rollagsfjell er med sine 148 km² Norges største barskogreservat og ligger i kommunene Sigdal, Rollag og Nore og Uvdal.

Årsmeldingen for 2013 oppsummerer forvaltningens arbeid gjennom året. Rapporten er utarbeidet av forvaltningsmyndigheten.

Rollag/Sigdal, april 2014

Kari Ask (sign)
Leder forvaltningsstyret

Hege Jaren (sign)
Forvalter

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat
Postadresse: 3626 Rollag
Telefon: 31 02 30 00/ 31 02 37 03
E-post: hege.jaren@rollag.kommune.no
Hjemmeside: www.trillemarkarollagsfjell.no

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
ÅRSMELDING 2013

Innhold

FORORD

1. ADMINISTRASJON OG ORGANISERING	s. 4
2. STATUS OG AKTIVITETER 2013	s. 5
2.1 Generelt	s. 5
2.2 Administrasjon og møteaktivitet	s. 5
2.3 Forvaltningsplan	s. 5
2.4 Informasjon og formidling	s. 6
2.5 Statens naturoppsyn (SNO) og politiet	s. 6
2.6 Skjøtsel og tilrettelegging	s. 6
2.7 Dispensasjonssaker	s. 7
3. ØKONOMI	s. 8
VEDLEGG	s. 9

FOR 2008-12-05 nr. 1302

Forskrift om verneplan for skog, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, § 2 Formål:

"Formålet med naturreservatet er å bevare et svært stort og sammenhengende naturskogsområde som økosystem med alt naturlig plante- og dyreliv og naturlige prosesser i skog. Området domineres av eldre naturskog med preg av urørthet, det har gode forekomster av død ved, og er levested for en rekke rødlistede arter. Også setervoller i området har forekomster av rødlistearter. Området har vitenskapelig/pedagogisk verdi blant annet på grunn av sin størrelse".

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
ÅRSMELDING 2013

1. Administrasjon og organisering

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat ble vernet 5. Desember 2008.

Forvaltningsmyndigheten ble delegert til et statlig oppnevnt forvaltningsstyre. Medlemmer til styret foreslås av de berørte kommunene, men oppnevnes formelt av Miljødirektoratet. Funksjonstiden følger kommunestyreperioden, og styret står selv for konstituering.

Det er ansatt forvalter med kontorlokalisering i Rollag. Rollag kommune er formell arbeidsgiver, og funksjoner som post, arkiv og økonomi er ivarettatt gjennom kommunens systemer.

Det er opprettet god og regelmessig kontakt mellom forvaltningsmyndigheten, Statens naturoppsyn (SNO) og politistillingen som er knyttet til reservatet, og dette har utviklet seg til å bli en viktig faglig arena for samarbeid og erfaringsutveksling.

Lokalt SNO utfører en rekke oppgaver i verneområdet, som kontroll i forhold til gjeldende regelverk, informasjon og veiledning samt praktiske oppgaver knyttet til skjøtsel, registrering og dokumentasjon på oppdrag fra forvaltningsmyndigheten.

Fylkesmannen i Buskerud bidrar som faglig veileder og viktig støttespiller i forvaltningen.

Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat 2013:

Hovedmedlem	Vara	Kommune
Kari Ask (leder)	Hellik Kolbjørnsrud	Sigdal
Dag Lislien (nestleder)	Olav Traaen	Rollag
Tore Kravik	Kristian Hvaale	Nore og Uvdal
Gunnar Båsen	Torstein Aasen	Sigdal
Frøydis Hansen Aasen	Øystein Morten	Rollag

2. Status og aktiviteter 2013

2.1 Generelt

Verneforskriften er førende for forvaltningen av verneområdet, og det er forvaltningsmyndighetens ansvar å utarbeide en forvaltningsplan som skal utdype og konkretisere bestemmelsene i forskriften. Arbeidet med forvaltningsplan ble startet i februar 2010 og plandokumentet ble endelig godkjent av Miljødirektoratet i desember 2013.

I påvente av godkjent forvaltningsplan er området forvaltet direkte etter rammene som er gitt i verneforskriften, og med støtte i de vurderinger som er gjort i forkant av vernet. Søknader og tiltak er derfor behandlet og iverksatt direkte etter hjemler i verneforskriften og naturmangfoldloven.

Verdien av et forvaltningsstyre med lokal tilhørighet kommer til syne i form av ekte engasjement og lav terskel for kontakt mellom sekretariat og styre når det er behov for informasjonsutveksling og rasjonelle avklaringer utenom de formelle styremøtene.

Vår erfaring er at lokal forvaltning og lokalt engasjement legger til rette for kontakt med lokalmiljø og brukerinteresser, og at dette bidrar til involvering av lokalt initiativ der det er mulig. Realiteten i arbeidshverdagen er at de fleste henvendelser løses uformelt gjennom informasjon og dialog brukerinteressene, og derfor ikke synliggjøres gjennom formell saksbehandling.

2.2 Administrasjon og møteaktivitet

Hovedtyngden av det administrative arbeidet dette året har vært knyttet til prosessen med forvaltningsplanen som ble sendt på høring i november 2012. Mye av arbeidet har derfor vært knyttet til gjennomgang og vurdering av høringsuttalelser. Forvaltningsstyret har hatt fem møter i 2013 hvorav ett av møtene involverte dialogmøte med politi og SNO. Møteprotokoller, rapporter og annen relevant informasjon er lagt ut på forvaltningens hjemmeside.

Forvalter og to styremedlemmer deltok på nasjonalparkkonferansen i Trondheim i november. Slike samlinger er viktige arenaer for informasjon og erfaringsutveksling mellom de ulike aktørene innen forvaltning av norske verneområder, og det at styrene gis anledning til å delta i denne type fagnettverk er av stor betydning med tanke på faglig utvikling og motivasjon for det videre arbeidet.

2.3 Forvaltningsplanen

Arbeidet med forvaltningsplanen startet i februar 2010. Planen ble sendt på offentlig høring 9. november 2012 med høringsfrist 25. februar 2013. Det kom inn 26 høringsuttalelser til plandokumentet. Innspillene ble gjennomgått og vurdert av forvaltningsstyret, og forvaltningsplanen med de siste justeringene etter høringen ble oversendt Direktoratet for naturforvaltning for endelig godkjenning i mai 2013. Miljødirektoratet godkjente planen i brev av 19. desember 2013, med noen mindre endringer.

Arbeidet med forvaltningsplanen er gjennomført som prosjekt med Leif Simonsen fra Norconsult AS som prosjektleder. Arbeidet er fulgt tett opp av forvaltningsstyret som oppdragsgiver og styringsgruppe, mens forvalter har vært prosjektansvarlig og daglig bindeledd mellom prosjektleder og oppdragsgiver.

Planarbeidet har vært omfattende og ressurskrevende på grunn av stort areal og sterke brukerinteresser. Det er lagt ned et betydelig arbeid i registrering av eksisterende objekter som veier, bygninger og kulturminner, og det er i planen fokusert på konkrete problemstillinger som er relevante i forhold til verneformålet.

Kulturminneregistreringene, som ble avsluttet med en egen rapport i 2012, er et verdifullt supplement til forvaltningsplanen og den daglige forvaltningen av området.

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT

ÅRSMELDING 2013

2.4 Informasjon og formidling

På forvaltningsmyndighetens hjemmeside www.trillemarkarollagsfjell.no er det lagt ut relevant informasjon om natur- og kulturhistorie, regelverk, informasjonsmaterieell og forvaltning. Møtereferater og dokumenter fra prosjektene og arbeidet med forvaltningsplanen er også lagt ut her. Hjemmesiden oppdateres jevnlig.

Vi har fortsatt et lite opplag av brosjyren med oversiktskart i målestokk 1:75000 som ble trykket i 2009. Denne kan også lastes ned fra hjemmesiden.

2.5 Statens naturoppsyn (SNO) og politiet

SNO ivaretar kontrollfunksjonen knyttet til gjeldende regelverk i verneområdet sammen med politiet.

Hovedtyngden av arbeidet har bestått i å følge opp dispensasjoner samt informasjon til brukere av området. SNO utfører utover dette løpende overvåkning og registrering av rovfugllokaliteter, hekkeplasser for sårbare fugler og spillplasser for skogsfugl.

I likhet med tidligere år er det ikke registrert ureglementert aktivitet av betydning i verneområdet, med unntak av enkelte tilfeller av motorisert ferdsel.

Samarbeidet mellom forvaltningsmyndighet, politi og SNO fungerer godt med statusmøter ved behov og lav terskel for kontakt.

Det er innarbeidet gode rutiner når det gjelder bestillingsdialogen med SNO. Bestillingen for 2013 resulterte i et samlet tilskudd på kr. 125 000 (vedlegg 1). Tildelingen ble brukt til parkeringsplass og sittegruppe i stein/skifer ved Fugleleiken, som er en av de mest brukte adkomstene til verneområdet. Det ble også laget snuplass og parkering ved Bjørndalen i Rollag for å avhjelpe problematikk knyttet til parkering på gårdstun. Arbeidet med skjøtsel av kvitkurlelokalitet på setervoll ved Svartetjønn ble fulgt opp, og det ble startet et arbeid med infoplakater i tilknytning til Rollag Bygdetun. Etter innspill ble det i samarbeid

med Rollagsfjell sti- og løypelag gjennomført merking og skilting av stier i Rollagsdelen av reservatet. Oppsyn, kontroll og oppfølging av rovfugllokaliteter, hekkeplasser for sårbare fugler samt spillplasser for skogsfugl ruller og går som tidligere.

For nærmere opplysninger om bruk av midler gjennom bestillingsdialogen og SNO sitt arbeid i verneområdet, henvises det til deres årsrapport for 2013 som kan lastes ned på www.trillemarkarollagsfjell.no

2.6 Skjøtsel og tilrettelegging

Stier og løypetraséer som var i bruk på vernetidspunktet er registrert og kartfestet gjennom forvaltningsplanarbeidet. Disse skal jfr. verneforskriften kunne merkes, ryddes og vedlikeholdes i samsvar med forvaltningsplanen uten forutgående søknad når denne er godkjent. Dette gjelder også nødvendig motorferdsel ved stikking og oppkjøring av kartfestede skiløyper.

Ut over enkel merking og skilting av eksisterende stier og løyper etter lokalt initiativ og gjennom bestillingsdialogen med SNO, har forvaltningsstyret lagt seg på en bevisst strategi om "nullkanalisering". Dette for lettere å kunne ta tak i eventuelle problemer knyttet til ferdsel i form av kanalisering og tilrettelegging når behovet melder seg, og for å fordele trykket på de mange veiene som fører inn til området uten å gjøre "politikk" ut av det. Av samme grunn har styret valgt å ikke definere innfartsveier.

Løypekjøringen i verneområdet ivaretas av privatpersoner og løypelag i samarbeid med kommunene. Løypene kjøres med snøscooter med slodd eller sporsetter etter kartfestede traséer.

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
ÅRSMELDING 2013

2.7 Dispensasjonssaker

Søknader om tillatelse til motorferdsel, eller ulike typer tiltak i verneområdet, blir behandlet etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriften. Tiltak som ikke er hjemlet i verneforskriften blir vurdert etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen (§ 48) i naturmangfoldloven.

Forvaltningsstyret har delegert vedtaksmyndighet i motorferdselsaker etter § 5 punkt 12, samt løypekjøring, til sekretariatet/forvalter.

Flerårige dispensasjonen for motorisert ferdsel i verneområdet praktiseres når dette er naturlig. De fleste flerårige dispensasjoner har derfor gyldighet til godkjent forvaltningsplan foreligger, noe som i praksis betyr ut sesongen 2013/2014.

Det var i 2013 i alt 64 gjeldende dispensasjoner for motorferdsel i verneområdet. 35 av disse omfattet transport til husvære, 21 løypekjøring og 5 av dispensasjonene omfattet kombinert formål transport/løypekjøring. Som en direkte følge av de flerårige dispensasjonene ble det kun behandlet fem motorferdselsøknader i 2013.

Dispensasjoner for privat transport til husvære er gitt for et bestemt antall turer med krav om rapportering i etterkant. Manglende rapportering kan føre til avslag i neste søknadsrunde. Innvilgede turer blir ikke alltid benyttet. Rapporteringen viser at ca. 71 % av turene knyttet til gjeldende dispensasjoner ble benyttet sesongen 2012/2013.

I tillegg til motorferdselsøknader, ble det i 2013 behandlet og innvilget søknader om tilbygg til husvære, hogst av ved til setre og hytter i verneområdet samt arrangement med mer enn 40 personer. Søknad om gjenåpning av gjengrodd setervoll, oppføring av ny bygning på tuft og uttak av grus til veivedlikehold ble avslått.

Følgende dispensasjonssøknader er behandlet i 2013:

Hjemmel	Tekst	Innv	Avsl
§ 5.1 (forskrift)	Tilbygg	2	
§ 5.8 (forskrift)	Hogst av ved	2	
§ 5.9 (forskrift)	Arrangement	1	
§5.12 d (forskrift)	Motorferdsel	5	
§ 48 (NML)	Tilbygg	1	
§ 48 (NML)	Gjenåpning setervoll		1
§ 48 (NML)	Oppføring av bygg på tuft		1
§ 48 (NML)	Uttak av grus		1

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
ÅRSMELDING 2013

3. Økonomi

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat har mottatt driftsmidler over statsbudsjettet til finansiering av interkommunal forvalterstilling, skjøtselstiltak og utarbeidelse av forvaltningsplan for verneområdet over en periode på 5 år (2008-2012). Midlene utbetales forskuddsvis, og ubrukte midler er avsatt på fond for senere bruk. Det er ikke mottatt tilskudd i 2013 siden vi har vært et år på etterskudd med bruk av tildelte midler.

Skjøtelsmidlene var i utgangspunktet snevre og knyttet til skjøtsel av setervoller og gamle ferdselsveier. Rammene for bruk ble etter anmodning fra forvaltningsstyret utvidet til også å

omfatte friluftslivstiltak. Dette går fram av brev fra Miljødirektoratet 13.11.2013. Endringen gjør det mulig å iverksette konstruktive tiltak i forhold til tilrettelegging og bruk.

Sammendrag av regnskapet for 2013 og oversikt over fondsreserver er vist i tabellene på denne siden.

Konto	Konto (T)	Beløp
25104005	Tiltak Trillemarka	-5 390 133,47
25104006	Forvaltningsplan Trillemarka	-932 260,08
25104007	Administrasjon Trillemarka	-451 837,53

Tabell 1. Oversikt over fondsreserver 31.12.2013

Konto (T)	Ansvar	Ansvar (T)	Beløp	
1 Varer og tjenester i komm. tjensteprod	3297	Tiltak Trillemarka	6 740,00	1)
3 Varer og tjenester som erst. komm. tjensteprod	3297	Tiltak Trillemarka	97 920,00	1)
4 Overføringer	3297	Tiltak Trillemarka	26 165,00	
5 Finansutgifter og finansieringstransaksjoner	3297	Tiltak Trillemarka	131 467,00	
7 Refusjoner	3297	Tiltak Trillemarka	-26 165,00	
9 Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	3297	Tiltak Trillemarka	-236 127,00	
	3297	Tiltak Trillemarka	0	
1 Varer og tjenester i komm. tjensteprod	3298	Forvaltningsplan Trillemarka	160 391,00	2)
4 Overføringer	3298	Forvaltningsplan Trillemarka	40 097,75	
5 Finansutgifter og finansieringstransaksjoner	3298	Forvaltningsplan Trillemarka	18 311,00	
7 Refusjoner	3298	Forvaltningsplan Trillemarka	-40 097,75	
9 Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	3298	Forvaltningsplan Trillemarka	-178 702,00	
	3298	Forvaltningsplan Trillemarka	0	
0 Lønnsutgifter inkl refusjon folketrygden	3299	Trillemarka/Rollagsfjell	624 449,21	3)
1 Varer og tjenester i komm. tjensteprod	3299	Trillemarka/Rollagsfjell	61 691,69	4)
3 Varer og tjenester som erst. komm. tjensteprod	3299	Trillemarka/Rollagsfjell	32 000,00	5)
4 Overføringer	3299	Trillemarka/Rollagsfjell	8 667,57	
5 Finansutgifter og finansieringstransaksjoner	3299	Trillemarka/Rollagsfjell	22 825,00	
7 Refusjoner	3299	Trillemarka/Rollagsfjell	-8 667,57	
9 Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	3299	Trillemarka/Rollagsfjell	-740 965,90	
	3299	Trillemarka/Rollagsfjell	0	

Tabell 2. Sammendrag av regnskapet for 2013, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat

1) Trykk og utsending kulturminnerapport

2) Prosjektledelse/tjenestekjøp
3) Administrasjon + godtgj. styret

4) Kontorutgifter/skyss og kost
5) Hjemmeside/ tjenestekjøp

TRILLEMARKA-ROLLAGSFJELL NATURRESERVAT
ÅRSMELDING 2013

Vedlegg 1

Oversikt over økonomisk tildeling gjennom bestillingsdialogen med SNO for 2013

Bestillingsdialogen 2013

Fordeling av tiltaksmidler over post 1426.30 tiltak ("små områder")

<i>Beskrivelse</i>	<i>Omsøkt</i>	<i>Tildelt</i>
Parkeringsplass Fugleleiken	40 000	40 000
Bru over bekk langs veg til Rollagstjønn (omdisponert til snuplass og parkering , Bjørndalen)	50 000	50 000
Bord og benker i skifer, Fugleleiken	25000	25 000
Info/kart ved innfart Øytjønnevegen	10 000	10 000
<i>SUM</i>	<i>125 000</i>	<i>125 000</i>